

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์

Knowledge and Attitude of Central World Staff on Basic Fire Training 40%

สุทธิชัย สายเย็น¹ และชัชชนันท์ ลีระเต็มพงษ์²

Sutthichai Saiyen and Chatchanun Leeratermpong

Received: July 10, 2020

Revised: May 25, 2021

Accepted: June 03, 2021

DOI: 10.14456/jra.2022.15

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ความรู้ความเข้าใจความสามารถในการนำไปใช้งาน 2) ทัศนคติต่อการฝึกดับเพลิง และ 3) ลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกดับเพลิง วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและที่ปรึกษาด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) จำนวน 10 ท่าน ข้อมูลที่ได้นำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิธีวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกซ้อมดับเพลิง จำนวน 402 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้ในการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น ของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง 2) ทัศนคติในการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ พบว่า ภาพรวมพนักงานมีทัศนคติในการฝึกซ้อมดับเพลิง ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เป็นการเตรียมความพร้อมของพนักงาน เมื่อเวลาเมื่ออัคคีภัยเกิดขึ้นในศูนย์การค้า การฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น มีความจำเป็นสำหรับพนักงานทุกคนของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คิดว่าแผนการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นฯ ที่จัดขึ้นเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและไม่มีประโยชน์ และ 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ

¹ บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน): Central Pattana Public Company Limited

² โรงเรียนนายร้อยตำรวจ: Royal Police Cadet Academy

สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่ทำงานในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ แผนกที่ปฏิบัติงานในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ และประสบการณ์ในการซ้อมดับเพลิงมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของพนักงานฯ พบว่า ทุกปัจจัยมีผลต่อความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำไปใช้งานได้จริง และปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ในการฝึกซ้อมดับเพลิง พบว่าทุกปัจจัยมีผลต่อทัศนคติที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง

คำสำคัญ: การฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น, ความรู้ความเข้าใจ, ทัศนคติ

Abstract

The objectives of this research were: 1) cognition, ability to apply; 2) attitudes towards fire-fighting training; and 3) personal characteristics towards the attitudes of employees of Central World Shopping Center on fire-fighting training. This was a mixed methods research by in-depth interviews with executives and consultants on fire prevention and suppression of Central Pattana Public Company Limited, totaling 10 persons. The data was developed as a research tool. The quantitative research used questionnaires by distributing to 402 employees of Central World Shopping as a tool to collect data. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, analysis of variance, analysis of multiple classifications. Qualitative data analysis was conducted by using content analysis methods. The results of the research showed that 1) cognition, and ability to apply in basic fire fighting training of the employees of Central World Shopping Center, overall, was at a moderate level; 2) attitudes in basic fire fighting training of Central World Shopping Center staff found that in overall, staff had the attitudes of the fire fighting training was at the agree level. The item with the highest mean was to prepare employees when there was a fire in the shopping center, there was a necessity for all employees of the Central World Shopping Center for basic fire fighting training. Least average was the basic fire fighting training plan organized as a waste of budget and useless; and 3) on the side of personal factors such as gender, age, marital status, length of work in the Central World Shopping Center, departments in the Central World Shopping Center, and experience in fire fighting training affecting employees' cognition and understanding. It was found that every factor affected cognition and ability to use it in practice and personal factors affecting attitudes of employees of Central World Shopping Center in fire-fighting training. It was found that all factors affected attitudes that can be used in practice.

Keywords: Basic Fire Fighting Training, Cognition, Attitude

บทนำ

อัคคีภัยเป็นภัยที่มีความร้ายแรงที่สุดประการหนึ่งของมนุษยชาติที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง หากเกิดอัคคีภัยขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่ผู้ประสบภัย ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสูญเสียแก่องค์การธุรกิจการค้า เศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งทางตรงและทางอ้อม อัคคีภัยทำให้เกิดการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิต จากความร้อน แรงระเบิด คว้นพิษและก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ ภาพลักษณ์ของประเทศชาติ และมีส่วนทำลายธุรกิจทั้งที่มองเห็นและมองไม่เห็น เช่น หากเกิดอัคคีภัย ศูนย์การค้า ที่พักอาศัยเกิดความสูญเสียต่อเนื่องอันเนื่องมาจากไม่สามารถผลิตหรือขายสินค้าได้ ลูกค้าไม่สามารถเข้ามาใช้บริการ ไร่ที่พักอาศัย สูญเสียเครดิตในการลงทุน สูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ต้องเพิ่มภาระเงินทุนในทุก ๆ ด้าน เสียค่าใช้จ่าย เสียข้อมูลที่สำคัญ เพลิงไหม้ส่วนใหญ่เกิดจากความประมาทเลินเล่อ ขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและระงับอัคคีภัย แหล่งสะสมความร้อนจนก่อให้เกิดอัคคีภัย เช่น ทรัลเวิลด์เกิดเหตุเพลิงไหม้ ครั้งล่าสุดเมื่อ วันที่ 10 เมษายน 2562 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ได้มีการบริหารจัดการ ตรวจสอบพื้นที่ ตรวจสอบระบบประจำอาคาร ระบบป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยของอาคาร มีการซักซ้อมแผน การบริหารจัดการ วิธีเผชิญเหตุอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยของอาคาร มีความต่อเนื่องในการซักซ้อมแผน มากกว่ามาตรฐานตามที่กฎกระทรวงฉบับที่ 33 กำหนดไว้ โดยเฉพาะ ระบบแจ้งเตือนระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ตารางที่ 1 สถิติการเกิดเพลิงไหม้ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุเพลิงไหม้อาคารพื้นที่กรุงเทพฯ

ปี พ.ศ.	รวมจำนวนทั้งสิ้น/ ครั้ง	ผู้บาดเจ็บ	เสียชีวิต
2560	369	77	19
2561	292	93	15
2562	88	77	1

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย เจ้าหน้าที่พร้อมอุปกรณ์มีขีดความสามารถเข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุได้ทันทีภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 นาที ซึ่งในต่างประเทศก็มีการกำหนดมาตรฐานให้พนักงานดับเพลิงเข้าไปในพื้นที่เกิดเหตุภายใน 5 นาที เช่นเดียวกัน แต่สำหรับความแตกต่างเรื่องกายภาพของพื้นที่ สามารถขยายเวลาเข้าถึงที่เหตุภายใน 8-10 นาที (ชุมพล บุญประยูร, 2555) หากเกิดเพลิงไหม้ในอาคารคว้นไฟและความร้อนจะกระจายตัวไปตามพื้นที่ต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว อาคารมีขนาดเล็กมักจะมีอุปสรรคในการเข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์เป็นอาคารที่มีความพร้อม 1) อาคารส่วนต่าง ๆ มีการติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัยจากเหตุเพลิง

ไหม้ มีคำแนะนำการดูแลความปลอดภัยจากเหตุเพลิงไหม้และการหนีไฟ 2) มีการตรวจสอบทางหนีไฟ ประตูหนีไฟไม่มีการปิดล็อกหรือมีสิ่งกีดขวาง และ 3) มีการส่งเสริมเรียนรู้และฝึกอบรมและทดลองปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์เกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้ที่ผ่านมา 1) วันที่ 19 พฤษภาคม 2553 มีการชุมนุมทางการเมืองบริเวณสี่แยกราชประสงค์นำไปสู่การทำลายทรัพย์สินและจุดไฟเผา มีการขว้างระเบิดขวดเข้าไปภายในห้างสรรพสินค้า จนทำให้เพลิงไหม้ครั้งใหญ่ มีผู้บาดเจ็บ 8 คน เป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์การค้า และมีผู้เสียชีวิตภายในพื้นที่ 1 ราย 2) วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2554 เพลิงไหม้บริเวณชั้น 11 ห้างสรรพสินค้าเซนต์ทิดกับศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ อยู่ระหว่างก่อสร้างและปรับปรุงความปลอดภัยจากเหตุเพลิงไหม้ เมื่อปี 2553 ใช้เวลาควบคุมเพลิง 15 นาที ไม่มีผู้บาดเจ็บ 3) วันที่ 19 สิงหาคม 2560 เพลิงไหม้ในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ต้นเพลิงมาจากร้านอาหารฮั่วเซ่งฮง ชั้น 6 เพลิงลุกลามไหม้ปล่องระบายควัน ลุกลามไปยังฝ้าเพดานร้านควบคุมสถานการณ์ได้ไม่มีผู้บาดเจ็บ 4) วันที่ 10 เมษายน 2562 เพลิงไหม้ ชั้น 8 อาคารศูนย์การค้า ใช้เวลากว่า 1 ชั่วโมงดับเพลิงและควบคุมเพลิงไว้ได้ มีผู้เสียชีวิต 2 ราย บาดเจ็บ 15 ราย อพยพลูกค้าพนักงานกว่า 30,00 คน อัคคีภัยที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง สามารถป้องกันมิให้เกิดขึ้นได้ หากมีมาตรการในการป้องกันก่อนเกิดเหตุการณ์ การให้ความรู้ ความเข้าใจ การฝึกดับเพลิงขั้นต้นและการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534 การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสถานการณ์ กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาในการป้องกันและระงับอัคคีภัยหลายระดับ พนักงานทุกระดับและทุกฝ่ายงานต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาการดับเพลิงขั้นต้น เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดับเพลิงร้อยละสี่สิบของพนักงานทั้งหมด สามารถดับเพลิงขั้นต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา บริษัทจำกัด (มหาชน), 2562)

การฝึกซ้อมการป้องกันและระงับอัคคีภัยเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำไปใช้ได้ การประเมินผลต้องมีรายละเอียดที่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน การฝึกซ้อมต้องเป็นไปตามขั้นตอนวิธีปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ โดยให้ความสำคัญ 3 ด้าน คือ บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ และการบริหารจัดการแผนปฏิบัติในการเผชิญเหตุ การบริหารความปลอดภัย การอบรมและฝึกซ้อมการป้องกันและระงับอัคคีภัยของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ มุ่งเน้นสู่การปฏิบัติและความใส่ใจอย่างจริงจังในการป้องกันและระงับอัคคีภัย พนักงานของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ต้องมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้ได้หากมีเหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้น มีความตระหนักในความปลอดภัย การแก้ไขปัญหา มีความใส่ใจและตระหนักถึงความสำคัญของการอบรม การฝึกซ้อมที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง สร้างสิ่งจูงใจ ผู้เข้ารับการฝึกซ้อมเห็นความสำคัญของปัญหา นำไปพัฒนาแผนการซ้อมเพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปใช้ของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการนำไปใช้ของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Methodology) โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ที่ปรึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย จำนวน 10 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างที่เป็นพนักงานของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ จำนวน 402 คน หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการวิจัยทางสถิติและดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1) หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของโรบินสันและแฮมเบิลตัน (Ronald K. Hambleton and Richard J. Rovinelli)

2) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2549)

3) ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

4) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม สำหรับข้อมูลที่จัดกลุ่มเป็นชั้นคะแนน (Group Data)

5) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งใช้คู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อแสดงลักษณะการกระจายของคะแนนในแต่ละครั้ง ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

6) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

7) การวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis) เพื่ออธิบายว่าปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์หรือ ส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตาม โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้ในการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นของพนักงานศูนย์การค้าฯ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$) = 2.96 ทั้งความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ย 2.88 และ 3.04 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการป้องกัน การสกัดแหล่งกำเนิดของการติดไฟหรือต้นเพลิงที่เกิดไฟไหม้เพื่อไม่ให้ลุกลามไปติดในที่อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีและถูกต้องตามหลักการป้องกันอัคคีภัย รองลงมาคือ มีความเชี่ยวชาญ หรือความชำนาญในเส้นทางของการหนีไฟหรือตำแหน่งที่ตั้งของจุดแจ้งสัญญาณเพลิงไหม้และอุปกรณ์ดับเพลิงของศูนย์การค้าฯ ในสาขาที่พนักงานทำงานอยู่เป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการดับเพลิงขั้นต้นและถูกต้องตามหลักการป้องกันอัคคีภัยในด้านความสามารถในการนำไปใช้ มีความสามารถในการนำไปใช้ทุกข้อในระดับปานกลาง แต่ไม่สามารถอธิบายอธิบายให้ผู้อื่นฟังและยกตัวอย่างได้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือมีความกล้าหาญหรือความสามารถในการที่จะเผชิญกับอัคคีภัยหรือเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกซ้อมดับเพลิงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง รองลงมาคือมีความมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกซ้อมดับเพลิงไปใช้ในการป้องกันอัคคีภัยหรือเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ นอกศูนย์การค้า ฯ

2. ทักษะในการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นของพนักงานฯ พบว่า ภาพรวมพนักงานมีทักษะในการฝึกซ้อมดับเพลิง ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}$) = 3.53 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือเป็นการเตรียมความพร้อมของพนักงานเมื่อเวลาเมื่ออัคคีภัยเกิดขึ้นในศูนย์การค้า รองลงมาคือ การฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น มีความจำเป็นสำหรับพนักงานทุกคนของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือคิดว่าแผนการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นที่ทางศูนย์การค้า ฯ จัดขึ้นเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและไม่มีความจำเป็น

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่ทำงานในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ แผนกที่ปฏิบัติงานในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ และประสบการณ์ในการซ้อมดับเพลิงมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของพนักงานฯ พบว่า ทุกปัจจัยมีผลต่อความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำไปใช้งานได้จริง และปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ในการฝึกซ้อมดับเพลิง พบว่า ทุกปัจจัยมีผลต่อทัศนคติที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ผู้เข้ารับการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซนต์ มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมีความรู้ปานกลางแต่ไม่สามารถอธิบายให้ผู้อื่นฟังและยกตัวอย่างได้ มีความสอดคล้องกับการวิจัยของสมโภช ทองขุ่ม (2558) และธงชัย ดิยง (2560) พบว่า มีความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมดับเพลิงขั้นต้นระดับปานกลาง เมื่อแยกระดับความรู้

ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมดับเพลิงขั้นต้น เป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับด้านการป้องกัน ด้านการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ด้านอัคคีภัยและด้านอุปกรณ์ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของธงชัย สันติวงษ์ (2553) ในด้านปัจจัยในการบริหารจัดการที่จะทำให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่าง คน (Man) ทรัพยากรบุคคล ถือได้ว่า เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับ การดำเนินงาน ได้มากที่สุด เครื่องจักร (Machine) คือ อุปกรณ์ที่จัดหาและซื้อมาเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิด ประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า เงินทุน (Money) เป็นปัจจัยที่ทำให้การสนับสนุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อ อำนาจให้กิจกรรมขององค์กร วัสดุอุปกรณ์ (Material) ถือเป็นปัจจัยที่มีปริมาณและมูลค่าสูงไม่ แตกต่างไปจากปัจจัยอื่น ๆ ต้องมีการจัดหาใช้ในการดำเนินการ ความรู้ความเข้าใจและ ความสามารถในการนำไปใช้ของพนักงาน การจัดการอย่างเข้มข้นในการฝึกอบรมตามเป้าหมาย ความรู้ความเข้าใจและความสามารถมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาองค์กร

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่ทำงานอยู่ใน ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ แผนกที่ปฏิบัติงานในศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์และประสบการณ์ในการรับ การฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ ทักษะของพนักงาน ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ สอดคล้องกับธนศักดิ์ หมดลัง (2560) พบว่า ระดับ ความพึงพอใจของข้าราชการสถานดับเพลิงสุทิสาร ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะของงานและความ รับผิดชอบ 2) การยอมรับนับถือ 3) สัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 4) ความสำเร็จในการทำงานและความก้าวหน้า 5) สภาพการทำงานและรายได้ และ 6) นโยบายและ วิธีบังคับบัญชา

3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อทัศนคติของพนักงาน ต่อการฝึกดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระยะเวลาที่ทำงานใน ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ แผนกที่ทำงาน ประสบการณ์เคยหรือไม่เคยรับการฝึกอบรมดับเพลิง เป็น ลักษณะสำคัญและสถิติที่วัดได้ของประชากรและช่วยในการกำหนดเป้าหมาย ขณะที่ลักษณะด้าน จิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรมช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของผู้เข้าอบรม ข้อมูลด้าน บุคลากรสามารถเข้าถึงได้และมีประสิทธิผลต่อการกำหนดเป้าหมายคนที่มีความแตกต่างกันมีลักษณะ ทางจิตวิทยาต่างกัน ปัจจัยความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกัน อย่างมากในเรื่องทัศนคติ ด้านการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ด้านอัคคีภัยและด้านอุปกรณ์ ระดับสมรรถนะบุคลากร 5 ด้าน คือ 1) มุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ให้บริการที่ดี 3) ส่งเสริมความเชี่ยวชาญใน งานอาชีพ 4) จริยธรรม และ 5) ความร่วมแรงร่วมใจ มีสมรรถนะในระดับมากที่สุดคือจริยธรรม รองลงมาคือให้บริการที่ดี ร่วมแรงร่วมใจ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การ บริหารจัดการอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร 1) ความสำคัญและกระบวนการทำงานของเครือข่ายใน นโยบายและการบริหารจัดการอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร 2) ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคหรือ เป็นประโยชน์ต่อเครือข่ายในการบริหารจัดการอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร และ 3) นำเสนอผล การศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนส่งเสริมและสนับสนุนการ

ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการอัคคีภัยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวภายในเครือข่ายเพื่อให้การประสานงานมีความสะดวกราบรื่นมากขึ้น มีความรู้เรื่องขั้นตอนในการสั่งการในภาวะฉุกเฉินได้เป็นอย่างดี ปัจจัยที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยมากที่สุด คือ การให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัย การสอนให้ประชาชนมีความรู้เบื้องต้นในการระงับเพลิง ตรวจจับและดับไฟไม่ให้เกิดเหตุเพลิงไหม้ การป้องกันอัคคีภัยที่ดีที่สุดคือการไม่ให้อัคคีภัยเกิดขึ้น ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการป้องกันและระงับอัคคีภัยด้านโครงสร้างทางกายภาพของแต่ละพื้นที่ การประสานงาน การสั่งการ บุคลากรในการบริหารจัดการอัคคีภัย กฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการบริหารจัดการอัคคีภัย วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการบริหารจัดการอัคคีภัย วัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมที่แตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม พนักงานอายุน้อยมีความคิดอิสระเสรียืดหยุ่นต่อการปฏิบัติอย่างระมัดระวังมองโลกในแง่ร้ายผ่านประสบการณ์ชีวิตที่ต่างกัน มีการพึ่งพาอาศัยกัน มีความผูกพันต่อองค์กร มีความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร เต็มใจปฏิบัติงานเพื่อองค์กร

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการนำไปใช้งานต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ พบว่า พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการป้องกันหรือการสกัดแหล่งกำเนิดของการติดไฟหรือต้นเพลิงที่เกิดไฟไหม้เพื่อไม่ให้ลุกลามไปติดในที่อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีและถูกต้องตามหลักการป้องกันอัคคีภัย มีความเชี่ยวชาญในเส้นทางของการหนีไฟ หรือตำแหน่งที่ตั้งของจุดแจ้งสัญญาณเพลิงไหม้และอุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ ของศูนย์การค้าเป็นอย่างดี สามารถที่ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกซ้อมดับเพลิง 40 เปอร์เซ็นต์ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ตนเองและเพื่อนบ้านได้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลจากการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การสร้างความตระหนักในความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของพนักงานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ มีความสำคัญเป็นอย่างมากซึ่งต้องกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. การบริหารจัดการและการฝึกซ้อมที่เหมาะสมให้กับพนักงานของศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ต่อการฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้น 40 เปอร์เซ็นต์ มีผลต่อการการป้องกันอัคคีภัยในองค์กร

เอกสารอ้างอิง

ชุมพล บุญประยูร. (2555). *การบริหารจัดการอัคคีภัยกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร.

- ธงชัย ดียิ่ง. (2560). *ความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมดับเพลิงขั้นต้นของบุคลากรโรงเรียนสุเหร่าลาดบัวขาว กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). คณะรัฐประศาสนศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.*
- ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. (2553). *พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.*
- ธนะศักดิ์ หมดลั้ง. (2560). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการสถานีดับเพลิงสุทธิสาร กองปฏิบัติการดับเพลิง 3 สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). คณะรัฐประศาสนศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.*
- บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา บริษัทจำกัด (มหาชน). *รายงานประจำปี 2562. (อัดสำเนา).*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2549). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*
- สมโภชน์ ทองช่อม. (2558). *ความรู้ความเข้าใจการป้องกันและระงับอัคคีภัย: กรณีศึกษา โรงแรมปริ้นซ์พาเลซ. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). คณะรัฐประศาสนศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.*

